

Nieuwsflits

De Wet lokaal spoor (Wls) is per 1 december 2015 van toepassing op tram-, RandstadRail en het Metro-netwerk van de MRDH.

Inleiding

De Wet lokaal spoor is vanaf 1 december 2015 formeel van kracht. De Wet vervangt o.a. de Locaalspoor- en Tramwegwet van 1900 en het Metroreglement van 1981.

De Wls vangt aan met de volgende tekst:

*Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:
Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is om de regels inzake de
aanleg, het beheer, het gebruik en de veiligheid van lokale spoorwegen te moderniseren en
de verantwoordelijkheid van de decentrale overheden voor de lokale
spoorweginfrastructuur vast te leggen*

In deze aanhef is ook direct een van de belangrijkste wijzigen aangegeven: de eindverantwoordelijk voor de spoorveiligheid ligt bij de MRDH.

In de komende periode zullen wij u via deze weg informeren over de Wet lokaal spoor zodat u kunt bepalen wat de Wls voor u betekent. Voor vragen en opmerkingen kunt u terecht bij mevrouw V. Stevovic e-mail: v.stevovic@mrdh.nl telefoon 088 5445224 of de heer P. Joosten, e-mail p.joosten@mrdh.nl, telefoon 088 5445256.

In het eerste kwartaal van 2016 zal de MRDH een symposium Wls organiseren waarbij een aantal thema's, maar ook de eerste ervaringen met de Wet, gepresenteerd worden.

In de volgende bijdragen zal er aandacht worden besteed aan: Vergunningverlening werken op/rond baan ook wel, artikel 12 Vergunning. Deze eerste bijdrage geeft diverse overzichten.

De Wet en aanvullingen daarop

'Wet van 10 juli 2013, houdende regels over de aanleg, het beheer, het gebruik en de veiligheid van lokale spoorwegen (Wet lokaal spoor)'

Hoofdstuk 1 van de Wet is ingegaan op 14 december 2013, de overige hoofdstukken 2 – 11 en daarmee de feitelijke Wet gaat in op 1 december 2015.

Samen met deze Wet is van kracht geworden:

- het Aanwijzingsbesluit lokale spoorwegen
gepubliceerd op 13-12-2013 in werking getreden op 14-12-2013;
- het Besluit lokaalspoor (BlS)
gepubliceerd op 17-6-2014 treedt in werking op 1-12-2015;
- de Regeling lokaal spoor (Rls)
gepubliceerd op 17-6-2014 treedt in werking op 1-12-2015;
- het Aanwijzingsbesluit toezichthouder lokale spoorwegen
gepubliceerd op 6-10-2015 treedt in werking op 1-12-2015;

- de Regeling tarieven toezicht lokale spoorwegen
gepubliceerd op 3-11-2015 treedt in werking op 1-12-2015.

De wet kent de volgende hoofdstuk indeling:

1. Algemene bepalingen art. 1 – 3;
2. Zorg voor de veiligheid op en nabij de lokale spoorwegen art. 4 – 16;
3. Beheer van lokale spoorwegen art. 17 – 23;
4. Verkeer art. 24 – 25;
5. Vervoer over de lokale spoorwegen art. 26 – 35;
6. Eisen aan personeel art. 36 – 41;
7. Toezicht en handhaving art. 42 – 48;
8. Overige bepalingen art. 49 – 51;
9. Wijziging andere wetten art. 52 – 60;
10. Overgangsbepalingen art. 61 – 66;
11. Slotbepalingen art. 67 – 68.

Overzicht van hoofdstuk die geregeld worden in de Wet

Zorg voor de veiligheid op en nabij de lokale spoorwegen art. 4 – 16

In dit hoofdstuk wordt aangegeven dat de MRDH zorg draagt voor de aanleg en het beheer van de spoorweginfrastructuur en aan welke eisen die moet voldoen. Het Besluit lokaal spoor (BlS) geeft precies aan wat onder spoorweginfrastructuur wordt verstaan. Naast betrouwbaarheid, beschikbaarheid en veiligheid betreft het ook de toegankelijkheid waaraan eisen worden gesteld.

Voordat nieuwe of aanmerkelijk gewijzigde spoorweginfrastructuur in dienst wordt gesteld moet de beheerder van de spoorweginfrastructuur eerst een vergunning aanvragen voor indienststelling. Dit doet door aan te tonen met een informatiedossier dat de spoorweginfrastructuur voldoet respectievelijk is blijven voldoen aan de eisen die de Wet en de MRDH daaraan stelt.

In dit hoofdstuk zit ook art 12 Vergunning. Deze vergunning betreft het toestaan van werkzaamheden of het oprichten van zaken, door derde (niet zijnde de beheerder), in de omgeving van de spoorweg. Als de veiligheid of het doelmatig gebruik van de spoorweg in het geding komt kan de vergunning worden geweigerd.

Beheer van lokale spoorwegen art. 17 – 23

Hier wordt het aanwijzen van de beheerder geregeld. De beheerder dient een veiligheidsbeheerplan te hebben, dat beoordeeld wordt door de toezichthouder.

In dit hoofdstuk wordt een visie van de MRDH geëist t.a.v. het beheer en onderhoud (minimaal eens in de vier jaar). Deze visie moet door de beheerder van de spoorweginfrastructuur, jaarlijks in beheerplan. Het beheerplan wordt door de MRDH beoordeeld, geaccordeerd en voorzien van financiële middelen.

De beheerder moet ervoor zorgen dat het beheer zo plaats vindt dat de spoorweginfrastructuur blijft voldoen aan de eisen van de Wet. Als het veilig gebruik van de spoorweginfrastructuur niet gewaarborgd is neemt hij onmiddellijk maatregelen en geeft zo nodig de vervoerder aanwijzingen.

De beheerder dient zijn activiteiten af te stemmen met omliggende beheerders bijvoorbeeld die van de weginfrastructuur.

Verkeer art. 24 – 25;

Hier wordt de verkeersleiding door de MRDH toegewezen aan de beheerder of de vervoerder. De bestuurders van de spoorvoertuigen dienen de instructie van verkeersleiding op te volgen.

Hier wordt ook geregeld dat via de Algemeen Maatregel van Bestuur (AMvB) nadere regels kunnen worden opgesteld i.v.m. de verkeersveiligheid. Maar ook dat omliggende wegbeheerders maatregelen moeten nemen t.b.v. de spoorveiligheid op verzoek van de MRDH.

Vervoer over de lokale spoorwegen art. 26 – 35

Hier wordt geregeld dat de MRDH de vervoerder een veiligheidscertificaat (is vijf jaar geldig) kan verstrekken als hij voldoet aan de Wet. Zo moet de vervoerder net als de beheerder een veiligheidsbeheersysteem (VBS) hebben dat is beoordeeld door de toezichthouder. Zonder veiligheidscertificaat en zonder toegangsovereenkomst mag de vervoerder geen gebruikmaken van de spoorweginfrastructuur.

Bovendien mag alleen maar gebruik worden gemaakt van voertuig met een vergunning. Deze vergunning moet door de MRDH zijn afgegeven. Ook aanmerkelijke wijzigingen aan het voertuig moeten vergund worden voordat het voertuig weer in gebruik genomen kan worden. In deze hoofdstukken is te vinden waaraan voldaan moet worden door de aanvrager om de vergunning voor het voertuig of de wijziging te krijgen.

De vervoerder ziet er uiteindelijk op toe dat het onderhoud aan het voertuig dusdanig is dat voldaan blijft worden aan de eisen van de Wet.

Eisen aan personeel art. 36 – 41

Het gaat hier om de eisen die gesteld worden aan medewerkers van de bedrijven die een veiligheidsfunctie hebben. De bestuurder van een spoorvoertuig heeft in ieder geval een veiligheidsfunctie. De eisen hebben ook betrekking op de taal die hij moet beheersen en de lichamelijk en geestelijk gesteldheid en de keuringseisen op dit gebied.

Daarnaast betreft het het hebben van bedrijfspassen en de eisen die daaraan gesteld worden.

Toezicht en handhaving art. 42 – 48

Naast het intrekken en/of opschorten van vergunningen zijn er regels voor het toezicht en handhaven van de Wet.

Het toezicht is met een 'Aanwijzingsbesluit toezichthouder' gelegd bij de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT). Naast hechtenis en boete bij overtredingen en misdrijf volgens deze Wet is er Bestuursdwang en de Bestuurlijke boeten op te leggen.

Overige hoofdstukken art. 49 – 68

Belangrijke zaken die verder geregeld worden bij de overgangsbepalingen zijn bijvoorbeeld dat de spoorweginfrastructuur en spoorvoertuigen die voor 1-12-2015 in dienst zijn gesteld niet opnieuw vergund hoeven te worden.

Wat is door de MRDH voor 1 december 2015 geregeld

Wat heeft de MRDH allemaal geregeld voor de ingangsdatum van de Wet.

- 1 Het aanwijzen van de beheerder, vervoerder en de verkeersleiding (BC Va 16-11-2015)
De WIs verplicht de MRDH een beheerder aan te wijzen en de vervoerder een veiligheidscertificaat te geven. Beide zijn aan RET en HTM afgegeven. De bedrijven hebben daarvoor moeten aantonen dat ze een VBS hebben. Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) heeft dit beoordeeld en daarvoor haar bevindingen in een verklaring aan de MRDH laten weten.

De MRDH heeft er ook voor gezorgd dat de verkeersleiding toegewezen is aan RET en HTM.

- 2 Toegangsovereenkomst
De beheerder dient een toegangsovereenkomst af te sluiten met de vervoerders die op de spoorweginfrastructuur rijden waar hij de zorg voor heeft. De beheerder en vervoerder regelen hier welke regels over en weer gelden. De kaders ten aanzien van de capaciteitstoedeling (wie mag waar en wanneer rijden) zijn gemaakt door de MRDH (BC Va 16-11-2015).

- 3 Toezichthouder
De toezichthouder is door de minister aangewezen samen met de tarieven die de toezichthouder in rekening mag brengen. De toezichthouder is de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT). Zij hebben het VBS getoetst van RET en HTM.

De MRDH heeft een overeenkomst afgesloten met ILT waarin afgesproken is hoe ILT verder toezicht houdt op het functioneren van het spoorstelsel als geheel. De ILT maakt o.a. een jaarplan waarbij ze aangeven welke thema's per jaar worden beoordeeld (BC Va 21-09-2015).

Bij aanvragen van een vergunning voor het indienststellen van nieuw spormaterieel of spoorinfrastructuur of de wijzigingen daaraan, moet een beoordeling door de ILT worden gedaan en meegestuurd.

- 4 Beheervisie (BC Va 7-12-2015)
De MRDH heeft de Beheervisie van de stadsregio Rotterdam en Stadsgewest Haaglanden herzien en bijgesteld volgens de huidige inzichten. Hierin is naast visie op de spoorweginfrastructuur (eis van de Wet), ook de visie voor het beheer en onderhoud van spormaterieel opgenomen (geen eis van de Wet). In de beheervisie is ook de procedure opgenomen hoe de vergunning voor het indienststellen van (nieuw) spormaterieel of spoorinfrastructuur aangevraagd kan worden.
- 5 Vergunningverlening werken op/rond baan (BC Va 16-11-2015)
Als gewerkt wordt of zaken geplaatst worden in de omgeving van de spoorweg dan moet er door de MRDH een vergunning worden afgegeven zodat er voldoende waarborgen zijn voor ongestoorde exploitatie en de veiligheid.

De MRDH heeft deze taak gemandateerd aan de beheerder van de spoorweginfrastructuur de RET en HTM (BC Va 7-10-2015).

De MRDH heeft daarvoor een ruimteprofiel vastgesteld (BC Va 16-11-2015). Alle activiteiten en aan te brengen zaken die binnen dat ruimteprofiel vallen moeten eerst vergund worden, voordat de werkzaamheden mogen plaatsvinden.

Via de website van de MRDH is verdere informatie te verkrijgen en kunt u een aanvraag indienen voor de vergunning van de werkzaamheden.

- 6 Overige
Tot slot heeft de MRDH hoofdlijnen vastgesteld voor Veiligheidskeuring personeel, hoe de Wet te handhaven en om te gaan met ongevallen en incidenten onderzoek (BC Va 21-9-2015).

Tot zover